

6. רמב"ם הלכ' נזקי ממון פ"ו

הלכה ח: שור שהוא מועד למינו הרי זה אינו מועד לשאינו מינו, הועד לאדם אינו מועד לבהמה הועד לקטנים אינו מועד לגדולים, לפיכך אם הזיק את מין שהוא מועד לו משלם נזק שלם ואם הזיק לשאר המינין משלם חצי נזק. היה מועד לשבתות אינו מועד לימות החול ואם הזיק בשבתות משלם נזק שלם ובימות החול משלם חצי נזק, ומאימתי היא חזרתו משיהיו התינוקות ממשמשין בו ביום שהוא מועד לו ולא יהיה מזיק נזק שהועד לו.

הלכה ט: נגח שור היום וחמור למחר וגמל ביום שלישי נעשה מועד לכל, ראה שור היום ונגחו ולמחר ראה שור ולא נגחו וביום השלישי ראה שור ונגחו וברביעי ראה שור ולא נגחו ובחמישי ראה שור ונגחו ובששי ראה שור ולא נגחו, נעשה מועד לסירוגין לשוורים, וכן כל כיוצא בזה.

הלכה י': ראה שור היום ונגחו ולמחר ראה חמור ולא נגחו ובשלישי ראה סוס ונגחו וברביעי ראה גמל ולא נגחו ובחמישי ראה פרד ונגחו ובששי ראה ערוז ולא נגחו, נעשה מועד לסירוגין לכל ואם נגח ביום שהוא מועד לו אחד משלשת המינין שנגח בסירוגין הרי זה מועד

7. ראב"ד על הרמב"ם:

נעשה מועד לכל המינים

8. קהלות יעקב ב"ק ס' כט.

ונראה דבזה נח' הרמב"ם ז"ל והראב"ד ז"ל כאן, דאם נאמר דחזקת ג"פ הוא בגדר ראייה והוכחה על טבעו, ודאי מסתבר כשיטת הראב"ד ז"ל דכיון שאני תופס דיש לו תשוקה לסירוגין דימים, ומכח זה לא נגח בימים שבינתיים ע"כ צ"ל דטבעו לנגוח כל הבהמות שבעולם דאי לאותן מינים שלא נגחן אין לו טבע לנגוח א"כ אין לנו שום ראייה על אהבתו לסירוגין וכמשכ"ל. אבל דעת הרמב"ם ז"ל נראה דסובר דבאותן מעשים שעשה ג"פ התלמד לכך, וא"כ לא הורגל והתלמד אלא בכל הפרטים שעשאן כבר, ובאמת כשראה בשני חמור ולא נגח לא היתה משום אהבתו את הסירוגין ולא משום שחמור במיוחד אינו רוצה לנגוח אלא הכל ה' בימים אלו רק דרך מקרה כפי מה שנטה לבו באותה שעה אם לנגוח או לא אלא שלאחר ג' ימים כבר נעשה ונתחדש בו טבע להתמיד במה שהורגל בו ג' פעמים, וכיון שמעשיו היו בב' תנאים בסירוגין ובמינים אלו דשור סוס ופרד ממילא נקבע הרגלו וטבעו לנגוח גם להבא באותן ב' תנאים דוקא לאלו דוקא לסירוגין.

9. ר' שמעון שקאפ בבא קמא סימן לג

והנה איכא נפ"מ בזה לענין אם נעשה מועד בבית שומר ומחזירו לבעלים, דאם נאמר שהרגלתו בנגיחות משנה טיבו, היה ראוי שיתחייב שומר על זה שבפשיעותו נעשה חיסרון בטבעו של שור... אבל אם נאמר שענין הנגיחות הוא רק בירור והתגלות הנה בש"ח וש"ש ודאי יכולים להחזיר השור ופטורים לגמרי... וקשה לי טובא על שיטת הר"מ והרא"ש דלדבריהם למה יפטר השואל כשהחזיר השור לבעלים ואולי י"ל דסברי דהשתנות שנעשה ע"י הרגל אינו חיסרון בטבעו ממש שאפשר להחזירו ע"י הפיכת ההרגל, והוה חיסרון דאפשר לתקנו... ועוד י"ל דאפשר דברמת כן הוא דחייב שומר כה"ג והברייתא דהכא איירי שכבר היה נגחן ומורגל ליגח... ומשו"ה יכול להחזירו..

10. הליכות שלמה. תפילה- פ' שמיני

כו. מותר לעמוד ביו"ט ראשון של פסח ולומר תשעים פעמים ותן ברכה, כדי להרגיל את עצמו לומר ברכת השנים כתיקונה ואין בזה משום הכנה, על אף שאין מברך ברכה זו אלא בחול, ומכל מקום לכתחילה אין ראוי לעשות כלל עצה זו של חזרה צ' פעמים

משום שאין דין זה מוסכם אליבא דכו"ע, וכיון שכן אם יארע לו ספק הרי לא יוכל לחזור דשמה הלכה שא"צ לחזור, וסו"ס מידי ספק לא יצא, ולכן עדיף טפי שלא לעשות עצה זו, ואז אם שכח יחזור בודאי אליבא דכו"ע. אמנם לענין הזכרת מוריד הגשם מנהג יפה הוא, דהא בלא"ה אפי' שכח אינו חוזר, לדין שאנו מזכירים מוריד הטל אף בימות הקיץ, וא"כ אין כאן שום הפסד, אלא אדרבה טיבולת הוא שיתרגל להתפלל כראוי.

כתבי תלמידים: והוסיף שכן נהגו ותיקי ירושלים לשורר צ' פעמים "מחיה מתים וכו' ומוריד הגשם" ביום שמיני עצרת בעת ההקפות, ואילו היום נתהפכו הדברים, שעל 'מוריד הגשם' אין חוששין כי בלא"ה לא יצטרכו לחזור ועל מוריד הטל חוזרים צ' פעם כדי שלא יצטרכו לחזור התפלה, בעוד שהנכון הוא לנהוג איפכא וכנ"ל.